

Een uitstekende bundel van 300 liederen, met kennis, ervaring en fijnen smaak uitgelezen en toebereid voor onze zingende jeugd. Bij ieder lied komt de verantwoording zowel voor den tekst als voor de melodie. De samenstellers hebben, zonder het kunstlied te kort te doen, het volkslied zijn verdiende eereplaats gegeven. De Analytische Inhoudstafel en het Alfabëtisch Register laten gemakkelijk met dien overvloed omgaan. Ten zeerste aanbevolen aan onze Lezers die belang stellen in den schat van onze oude en nieuwe Vlaamsche liederen.

B.

MENGEJMAREN

HAKETESSE.

In Hiekorf, hierboven bl. 72, lees ik onder den titel Brugsch Taaleigen : ...*akkettesse* : zoo'n sluwe vrouw. Wvl. lokketesse, lakettesie, hakettese = hagedis.

Ik meen dat het niet zonder belang is even te wijzen op de oudheid van dit woord.

Niet alleen heeft men in het Middelnederlandsch de vorm *haghetisse*, maar reeds het Oudhoogduitsch kent *hagzissa*, *hagazissa*, *hagazussa* en dgl. meer (zie Kluge, Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache, 1934, 11^e uitg. bl. 248). In het ohd. is het gebruikt in de beteekenis van heks, furie.

In het Angel-Saksisch ontmoet men de vormen *haegtessa*, *haegtiss*, *haetse* voor wat de Engelschen " a witch „ noemen, een heks, een persoon die ingewijd is in de geheimen van hel en dood. Het oorspronkelijke woord heeft ten ander in het moderne Engelsch het woord " hag „ achtergelaten in de beteekenis heks, oud vuil wijf (zie Bosworth-Toller, An Anglo-Saxon Dictionary, 1882-83, bl. 499 en het Supplement, 1908, bl. 495).

Kenmerkend is ten slotte nog dat het een Westgermaansch woord is en reeds zoo vroeg de beteekenis van heks heeft en niet hagedis.

M. L.

KLOKKE ROELANT TE BREDA.

In de " Beschryving der Stadt en Lande van Breda „ van Thomas Ernst van Goor ('s Gravehage, 1744) lezen we bl. 88 het volgende :

" De groote klok [van de Collegiaalkerk van O. L. Vrouw], die Salvator genoemd was, is gegoten op St Luciendag [1503], ter zwaarte van tien duyzent ponden. Op deze klock, anders ook *Roelant*, en gemeenlyck *den Bom* genaamt, welke in den brant des Torens, op den elfden van Bloeymaandt 1694, geborsten en daar naa vergoten is, stonden de twee volgende veerskens :

1. Myn naam is Roelant,
Als ik luy aan eenen kant,
Dan is het tot Breda allarm of brant ;
Als ik gaa aan beyde syden,
Dan is Breda in groot verblyden.

2. Die tot Breda in vreucht wil leven.
Die moet de Vrouwen de overhant geven.

Treffend is hier ook de benaming "den Bom", die het bekende *Bomke* van Veurne te binnen roept. E. N.

EEN KENNER VAN VADER CATS.

Op het schutblad van mijn kleinen "Cats", een uitgave "Gedrukt in 't Jaer onses Heeren, 1633", zonder verdere vermelding van plaats of drukker, en bevattend *Self-Stryt, Tooneel van de Manneleycke Achtbaerheyt* e. a., heeft een vroegere eigenaar zijn oordeel over Vader Cats treffend en bondig in de volgende rijmen neergeschreven :

"In Cats vint men al wat men wilt

Soo goet als quaet
Sonder raet van daet :
t' is goet oft quaet
voor diet' verstaet.

1729. "

A. V.

OOSTENDE 1602.

EERSTE VERJARING VAN HET BELEG GEVIERD.

De 5 Juli moest herdacht worden, op dien dag was, in 1601, het beleg begonnen. De commandant beval dat men, bij gebrek aan klokken, den verjaardag met kanonschoten zou vieren. Vrouwen en kinderen werden aangezet om, met potten en pannen, ketelmuziek te houden : ze scherminkelden zoo luid, dat er alarm ontstond in het kamp van de belegeraars. (Oorspr. tekst : ... " fut enioinct aux femmes et enfans de frapper sur des chauldieres, poëllles, et autres choses qui rendent un grand son et font bruict, ce que fit prendre l'allarme à tout le camp, ne scachant que ce pouvoit estre.... " Op f° 87 v. van de *Histoire remarquable et veritable de ce qui s'est passé par chacun iour au siege de la ville d'Ostende*, uitgegeven door Jérémie Perier, Parijs 1604.) L. S.

VLADSLOO. — Antwoord aan K. S. (hierboven bl. 91)

Volgens Lansens (*Aloude Staet*, blz. 420 ; Brugge, 1841) werd Vladsloo eertijds Vlaertsloo en ook Vlaertzele genoemd.

In de oudste vermelding schrijft men *Frordeslo* (988); in een oorkonde van graaf Karel den Goede heet de parochie *Flar-deslo* (1119). Galbert vermeldt in 1127 een Cono van *Frorerdeslo* (var. *Florerdeslo*) en in een oorkonde van Willem van Normandië van 1127-1128 wordt deze Cono van Vladsloo vermeld als Cono de *Fadreslors*.

Een *loo* is een beboschte plaats; het eerste element in den plaatsnaam Vlads-loo gaat terug op een persoonsnaam *Frârd*, *Frôrd* uit Friduhard; Vladsloo beteekent dus: bosch van Frârd (Mansion; Carnoy).

Volgens Lansens stond eertijds aldaar een versterkt kasteel, het *Vladsloohof* genoemd, dat verscheidene belegeringen onderstaan heeft, en voornamelijk eene in 1489.

Waar het kasteel *Ter Heyde* gestaan heeft, is niet bekend. Er bestond te Vladsloo ook nog een heerlijkheid van *Brouckhove*; deze was gelegen dicht bij de broekmeerschen, waar de hofstede staat vroeger bewoond door Fideel Gunst.

Vladsloo was vroeger ook een "Ambacht". Onder het rechtsgebied van Vladsloo stonden de parochiën Beerst, Keiem, Leke, Schoore en St. Pieterskapelle.

Kent K. S. de legende van den "Kint-baerenden Man", waarover Dr. K. de Gheldere een heele studie geschreven heeft? (Verslagen der Kon. Vl. Academie 1907; ook in overdruk). Heel deze legende, met talrijke aanteekeningen, betreft een familie uit Vladsloo, zekeren Louis Rosseel. B. S.

BRUGSCH TAAL EIGEN.

Den "*biro*" (fr. bureau) is het politiebureau: Pol moest naar den biro gaan om ondervraagd te zijn.

Briskaleeren (fr. bricoler): samenvoegen, aaneenbrengen, gezegd van knutselwerk en herstelling. Hoe gaan we dat nu briskaleeren om da' goed te doen.

De blieken: het geld. Zeg, Fonsen, de blieken gaan binnenkomen, eh!

Bloednuchter: gansch nuchter. M'ên wel uit geweest, maar we waren bloednuchtere. J. A.

OPSTEL EN BEHEER :

A. VIAENE, Noordzandstraat, 63, Brugge.

Beschikrekening : 2335.37

Druk. Van Poelvoorde, Beenhouwersstraat, 39, Brugge